

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Csontos és Társai Ügyvédi Iroda (CÍME; ügyintéző: Dr. Illés Attila József ügyvéd) által képviselt FELPERES NEVE (FELPERES CÍME; Cg:., adószám:.) felperesnek -, a Dr. Hanvay Ügyvédi Iroda (CÍME; ügyintéző: Dr. Hanvay Csaba ügyvéd) által képviselt I.rendű alperes neve (I.R. ALPERES CÍME) I.r. és II.rendű alperes neve (II.R. ALPERES CÍME) II.r. alperesek ellen, vezető tisztségviselő felelősségének megállapítása iránt indított perében a Miskolci Törvényszék 2013. január 22-én meghozott 23.G.40.141/2012/17. számú ítélete ellen a felperes részéről 18. sorszámon előterjesztett fellebbezés folytán indult másodfokú eljárásban - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I.r. és II.r. alpereseknek 19 050 (Tizenkilencezer-ötven) Ft másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletében a felperes keresetét elutasította és a felperest arra kötelezte, hogy 15 napon belül fizessen meg az I.r. és II.r. alpereseknek külön-külön 31 750 Ft perköltséget.

Az ítélet indokolásában megállapított tényállás szerint az I.r. alperes a 2003. január 14-től - 2011. április 15-ig, a II.r. alperes a 2009. január 15-től - 2010. május 30-ig terjedő időszakokban a **GAZDÁLKODÓ SZERVEZET NEVE** (a továbbiakban: **GAZDÁLKODÓ SZERVEZET NEVE**) önálló aláírási joggal rendelkező vezető tisztségviselői voltak.

2007. június 29-én a felperes hitelszerződést kötött a **GAZDÁLKODÓ SZERVEZET NEVE**-vel, amely szerződés alapján a felperes 50 655 900 Ft hitelt folyósított a **GAZDÁLKODÓ SZERVEZET NEVE** részére a szerződésük 2. pontjában tételesen megjelölt mezőgazdasági eszközök megvásárlására. A hitelszerződés mellékletét képező „fizetőterv” szerint a **GAZDÁLKODÓ SZERVEZET NEVE** a hitel összegét 75 hónap alatt, 25 részletben volt köteles visszafizetni.

A hitelszerződés részét képező, a felperes által összeállított általános szerződési feltételek 13/a. pontja - egyebek mellett - azt tartalmazta, hogy a felperes a hitelszerződést azonnali hatállyal felmondhatja, ha az adós az esedékességtől számított 21 napos türelmi idő lejártá után is késik bármely esedékessé vált tartozása megfizetésével.

A **GAZDÁLKODÓ SZERVEZET NEVE** a hitelszerződésben vállalt fizetési kötelezettsége teljesítésével késedelembe esett, amelynek következtében 2009. szeptember 28. napján

2 376 399 Ft hátralékos tartozása állt fenn a felperessel szemben, amely tartozása az ezt követő időszakban tovább nőtt.

A felperes a **GAZDÁLKODÓ SZERVEZET NEVE**-vel kötött hitelszerződést - a fizetési kötelezettség teljesítésének elmulasztására hivatkozással - 2010. július 1. napján azonnali hatállyal felmondta.

A hitel összegéből megvásárolt, a felperes jelzálogjogával és vételi jogával terhelt mezőgazdasági eszközök közül a **ESZKÖZ 1** és a **ESZKÖZ 2**-t a felperes 2010. szeptemberében birtokba vette, míg a hitelből megvásárolt további eszközök a **GAZDÁLKODÓ SZERVEZET NEVE** birtokában maradtak.

A **GAZDÁLKODÓ SZERVEZET NEVE** a 2009. évi mérlegének letétbe helyezésére vonatkozó kötelezettségét késedelmesen, csak 2011. februárjában teljesítette.

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 2011. április 15-i kezdő időponttal elrendelte a **GAZDÁLKODÓ SZERVEZET NEVE** felszámolását. A felszámolás alá került társaság ügyvezetője (I.r. alperes) „A csődeljárásról és a felszámolási eljárásról” szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 31.§-ában előírt kötelezettségeinek 2012. májusában eleget tett.

A felszámolási eljárásban a felperes 26 037 457 Ft összegben hitelezői igényt jelentett be, amelyet a felszámoló nyilvántartásba vett.

A felszámolási eljárás során a felszámoló a felperes által folyósított hitelből megvásárolt és a **GAZDÁLKODÓ SZERVEZET NEVE** birtokában maradt mezőgazdasági eszközöket 2012. szeptember 17-én 1 000 000 Ft + áfa vételár ellenében értékesítette.

A felperes a keresetében a Cstv. 33/A.§-ának (1) bekezdése alapján annak megállapítását kérte a bíróságtól, hogy az alperesek a **GAZDÁLKODÓ SZERVEZET NEVE** fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének bekövetkezését követően az ügyvezetési feladataikat nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látták el és ezáltal megghiúsították a hitelezők követeléseinek kielégítését, amelyért az alpereseket egyetemleges felelősség terheli.

Kérte továbbá, hogy a bíróság a Cstv. 33/A.§-ának (2) bekezdése alapján az alpereseket 26 037 457 Ft vagyoni biztosíték nyújtására is kötelezze.

A felperes jogi érvelése szerint annak következtében, hogy az alperesek mind a 2009. évi mérleg letétbe helyezését, mind a Cstv. 31.§-ában előírt kötelezettségeik teljesítését elmulasztották - a Cstv. 33/A.§-ának (3) bekezdésében foglaltakra tekintettel - a hitelezői érdekek sérelmét a jelen esetben vélelmezni kellett.

Hivatkozott arra is, hogy amennyiben az alperesek eleget tettek volna a mérleg letétbe helyezésére vonatkozó kötelezettségüknek, úgy a mérlegadatokat ismeretében a felperesnek már korábban lehetősége lett volna a hitelszerződést felmondani és a visszafizetés biztosítékául szolgáló eszközöket a **GAZDÁLKODÓ SZERVEZET NEVE**-től visszavenni.

A felperes állítása szerint a **GAZDÁLKODÓ SZERVEZET NEVE** vagyonvesztése arra vezethető vissza, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése (állítása szerint 2010. áprilisának vége) és a felszámolás kezdő időpontja (2011. április 15.) közötti időszakban az adós birtokában maradt eszközök értéke jelentős mértékben csökkent. Az

értékcsökkenés pontos összegének megállapítására szakértői bizonyítás lefolytatását indítványozta.

Az alperesek a felperes keresetének az elutasítását kérték.

A II.r. alperes előadta, hogy 2010. május 30-ig volt vezető tisztségviselője a **GAZDÁLKODÓ SZERVEZET NEVE**-nek, ezért a Cstv. 31.§-ában előírt kötelezettségek teljesítése őt már nem terhelte.

Állította, hogy az ügyvezetői tisztségének megszűnéséig a **GAZDÁLKODÓ SZERVEZET NEVE** nem került fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetbe, továbbá utalt arra, hogy a 2009. évi mérleg letétbe helyezésére vonatkozó kötelezettségét a társaság még a felszámolási eljárás kezdete előtt pótolta.

Az I.r. alperes előadta, hogy késedelmesen ugyan, de mind a mérleg letétbe helyezésére vonatkozó, mind pedig a Cstv. 31.§-ában előírt kötelezettségét teljesítette, ezért a Cstv. 33/A.§-ának (2) bekezdésében meghatározott törvényi vélelem a jelen esetben nem alkalmazható. A felperes ugyanakkor az I.r. alperes vonatkozásában olyan konkrét magatartást nem jelölt meg, amely sértette a hitelezők érdekeit és annak következtében az adós vagyona is csökkent.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét alaptalannak találta.

A Nemzeti Adó- és Vámhivaltól beszerzett, az iratokhoz 15. sorszámon csatolt okirat tartalma alapján megállapította, hogy „2011. év májusa az az időpont, amelytől kezdődően a **GAZDÁLKODÓ SZERVEZET NEVE** vonatkozásában olyan mértékű fizetési problémák merültek fel, amelyek már a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét jelentették”.

A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése időpontjának megállapítását követően az elsőfokú bíróság azt vizsgálta, hogy az alpereseknek a **GAZDÁLKODÓ SZERVEZET NEVE** mérlege letétbe helyezésének elmulasztásában megnyilvánuló magatartása okozott-e vagyoncsökkenést az utóbb felszámolás alá került gazdasági társaságnál. Ennek eredményeként pedig azt állapította meg, hogy a felperes részéről a keresetben megjelölt vagyoncsökkenés és a mérleg késedelmes letétbe helyezése között okozati összefüggés nem állapítható meg.

A perben beszerzett adatok szerint ugyanis a **GAZDÁLKODÓ SZERVEZET NEVE**-nek már 2009. szeptemberében több mint 2 000 000 Ft hátralékos tartozása állt fenn a felperessel szemben, amelyre tekintettel a felperes a hitelszerződés részét képező általános szerződési feltételek 13/a. pontja alapján már ekkor felmondhatta volna a hitelszerződést.

Ebből következik, hogy a mérleg késedelmes benyújtása és a felperes részéről állított vagyoncsökkenés (az adós cég birtokában maradt eszközök értékvesztése) vagy a hitelezői követelések kielégítésének megghiúsulása között okozati összefüggés nem állapítható meg.

Az okozati összefüggés hiányára hivatkozással pedig az elsőfokú bíróság a vagyoncsökkenés összecszerűségének vizsgálatát szükségtelennek tartotta.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes nyújtott be fellebbezést, amelyben elsődlegesen annak a kereseti kérelmében foglaltak szerinti megváltoztatását, másodlagosan pedig a sérelmezett határozat hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítását kérte.

Előadta, hogy az elsőfokú bíróság a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének időpontja tekintetében a tényállást pontatlanul állapította meg, mivel az ítéletben is hivatkozott NAV tájékoztatás szerint a **GAZDÁLKODÓ SZERVEZET NEVE** 2010. május 7. napjától kezdődően nem tett eleget az adófizetési kötelezettségének, tehát már ekkor fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt.

Hangsúlyozta, a perben nem volt vitás, hogy az alperesek az általuk vezetett gazdasági társaság 2009. évi mérlegét csak 2011. februárjában helyezték letétbe, a Cstv. 31.§-ában előírt kötelezettségeiket pedig csak a jelen per megindítását követően, 2012. májusában teljesítették. Erre tekintettel pedig az alperesek vonatkozásában a Cstv. 33/A.§-ának (2) bekezdésében megállapított törvényi vélelem fennállását kellett megállapítani.

A törvényi vélelem pedig kiterjedt az alperesek mulasztása és a vagyoncsökkenés közötti okozati összefüggés fennállására is, így azt a felperesnek a perben külön már nem kellett bizonyítania.

A felelősség alóli mentesülésük érdekében ugyanakkor az alpereseknek kellett volna bizonyítaniuk a Cstv. 33/A.§-ának (3) bekezdésében meghatározott kimentési okok valamelyikének fennállását, amelyet azonban az alperesek nem bizonyítottak.

Ennek következtében pedig a jelen esetben tényként kellett kezelni, hogy az alperesek magatartása a **GAZDÁLKODÓ SZERVEZET NEVE** vagyonának csökkenését, ezáltal pedig a hitelezői követelések kielégítésének megghiúsulását eredményezték.

Sérrelmezte a felperes a fellebbezésében azt is, hogy az elsőfokú bíróság az általa hivatkozott alperesi magatartások közül kizárólag a letétbe helyezési kötelezettség elmulasztását vizsgálta, a Cstv. 31.§-ának (1) bekezdésében előírt kötelezettségek nem teljesítését azonban nem.

Az alperesek a fellebbezési ellenkérelmükben - annak tartalma szerint - az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérték.

Előadták, hogy a nem vitás tényállás szerint a II.r. alperes 2010. május 30-ig volt vezető tisztségviselője a **GAZDÁLKODÓ SZERVEZET NEVE**-nek, amelyre tekintettel sem a „2010. évi mérleg” késedelmes letétbe helyezéséért, sem pedig a Cstv. 31.§-ának (1) bekezdésében előírt kötelezettségek késedelmes teljesítéséért felelőssé nem tehető. (A II.r. alperes állítása szerint a társaság 2009. évi mérlege „rendben letétbe helyezésre került”.)

Az I.r. alperes a „2010. évi mérleg” letétbe helyezésére és a Cstv. 31.§-ának (1) bekezdésében előírtak teljesítésére vonatkozó kötelezettségét - bár késedelmesen, de ugyancsak - teljesítette, amelyre tekintettel a Cstv. 33/A.§-ának (2) bekezdésében meghatározott vélelem az ő esetében sem volt alkalmazható.

Megjegyezte, hogy a felperest a törvényi vélelem esetleges fennállása sem mentesítette volna az alól a kötelezettsége alól, hogy konkrétan megjelölje azt a vezető tisztségviselői magatartást, amely véleménye szerint sértette a hitelezők érdekeit. A felperes azonban az elsőfokú bíróság többszöri felhívása ellenére adós maradt ezzel a nyilatkozatával.

Az alperesek álláspontja szerint tévesen hivatkozott a felperes a fellebbezésében arra is, hogy a Cstv. 33/A.§-ának (2) bekezdésében meghatározott törvényi vélelem a hitelezői érdekeket sértő magatartás és a vagyoncsökkenés közötti okozati összefüggésre is kiterjed, ezért a vélelem fennállása esetén azt a felperesnek az ilyen típusú perekben már nem kell külön bizonyítania.

A peres felek a másodfokú eljárás során tárgyalás tartását nem kérték. Ezért az ítéltábla a felperes fellebbezését „A polgári perrendtartásról” szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 256/A.§-a (1) bekezdésének f) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Az ítéltábla az iratokhoz 15. sorszámon csatolt okirat tartalma alapján az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást annyiban pontosítja, hogy 2010. májusa az az időpont, amelytől kezdődően a **GAZDÁLKODÓ SZERVEZET NEVE** vonatkozásában olyan mértékű fizetési problémák merültek fel, amelyek már a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét jelentették.

A fellebbezés alaptalan.

Az ítéltábla megállapítása szerint az elsőfokú bíróság a jogvita eldöntése szempontjából jelentős tényeket a megalapozott döntéshez szükséges mértékben feltárta, a tényállást - a fentiek szerinti pontosítással - helyesen állapította meg, az így megállapított tényállás alapján pedig érdemben helyes döntést hozott.

A felperes az alpereseknek a Cstv. 33/A.§-ának (1) bekezdése szerinti felelősségét megalapozó magatartásaként a 2009. évi mérleg letétbe helyezésének, valamint a Cstv. 31.§-ában meghatározott kötelezettségek teljesítésének az elmulasztását jelölte meg és állította, hogy a Cstv. 33/A.§-ának (2) bekezdésében foglaltak alapján az alperesek felelősségének vizsgálata során a hitelezői érdekek sérelmét vélelmezni kellett.

A felperes fenti állításával ellentétben azonban a jelen esetben a Cstv. 33/A.§-ának (2) bekezdésében meghatározott törvényi vélelem alkalmazására egyik alperes esetében sem kerülhetett sor, a következő okok miatt:

A II.r. alperes 2010. május 30-ig volt a **GAZDÁLKODÓ SZERVEZET NEVE** vezető tisztségviselője, ezért a 2011. április 15-i kezdő időponttal elrendelt felszámolási eljárásban a Cstv. 31.§-ában előírt kötelezettségek teljesítése már nem őt terhelte, ennek megfelelően annak esetleges elmulasztásáért sem vonható felelősségre.

A 2009. évi mérleg letétbe helyezésének elmulasztása pedig csak abban az esetben szolgálhatott volna alapul a Cstv. 33/A.§-ának (2) bekezdésében meghatározott törvényi vélelem fennállásának megállapításához, ha az éves beszámoló letétbe helyezése a felszámolás kezdő időpontjáig sem történt volna meg.

A jogszabály szövegének és a fenti rendelkezést a Cstv-be beiktató 2006. évi VI. törvény 14.§-ához fűzött miniszteri indokolásának az egybevetéséből ugyanis az a következtetés vonható le, hogy a vezetői felelősség megállapítása körében a jogalkotó a vezetőknek az ügyvezetésük alatt működő társaság fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének bekövetkezése és a felszámolás elrendelésének kezdő időpontja közötti időszaknak kívánt jelentőséget tulajdonítani, amelyre tekintettel a vezető tisztségviselő felelősség alóli kimentését eredményező körülmények vizsgálatánál is ezt az időszakot kell relevánsnak tekinteni.

Ebből pedig az következik, hogy amennyiben a vezető tisztségviselő igazolja, hogy az általa vezetett gazdasági társaság éves beszámolóját „A számvitelről” szóló 2000. évi C. törvény (Számvtv.) 153.§-ának (1) bekezdésében megállapított határidő lejártá után, de még a

felszámolás kezdő időpontját megelőzően letétbe helyezte, vele szemben a Cstv. 33/A.§-ának (2) bekezdésében meghatározott vélelem nem alkalmazható.

A jelen ügyben megállapított, nem vitás tényállás szerint az alperesek által vezetett gazdasági társaság 2009. évi mérlegének a letétbe helyezése a felszámolás kezdő időpontja előtt megtörtént, amelyre tekintettel - e mulasztással összefüggésben - az alperesek terhére a Cstv. 33/A.§-ának (2) bekezdésében megállapított törvényi vélelem nem volt alkalmazható.

Megjegyzi az ítélőtábla, hogy az éves beszámolónak a Számvtv-ben előírt letétbehelyezési kötelezettsége a gazdasági társaság vezető tisztségviselőjét a felszámolás kezdő időpontjáig terheli.

A jelen ügyben megállapított tényállás szerint a **GAZDÁLKODÓ SZERVEZET NEVE** felszámolását 2011. április 15-i kezdő időponttal rendelték el, amely időpontig a 2010. évi beszámoló letétbe helyezésére vonatkozó törvényi határidő még nem járt le, amelyre tekintettel a 2010. évi mérleg letétbe helyezésének elmulasztásáért az alperesek felelősségét nem lehetett megállapítani.

A Cstv. 31.§-ában előírt kötelezettségét pedig az I.r. alperes - nem vitásan - 2012. májusában teljesítette.

Tekintettel arra, hogy a jogszabály e magatartás tekintetében is a kötelezettség teljesítésének elmulasztását - nem pedig annak késedelmes teljesítését - kívánta szankcionálni, a hitelezői érdekek sérelmére vonatkozó törvényi vélelem e magatartással összefüggésben sem volt alkalmazható.

A jelen esetben tehát a felperes részéről megjelölt vezető tisztségviselői magatartások egyike tekintetében sem lehetett a hitelezői érdekek sérelmét vélelmezni.

Ez természetesen nem jelentette azt, hogy a vezető tisztségviselőknek a felperes által megjelölt magatartásai (mulasztásai) ne szolgálhattak volna alapul a Cstv. 33/A.§-ának (1) bekezdése szerinti felelősségük megállapításához.

A törvényi vélelem hiányában azonban a felelősségük megállapításához szükséges valamennyi - konjunktív - feltétel fennállását (így a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének időpontját, a vagyonsökkenés mértékét, továbbá a vezető tisztségviselők magatartása és a vagyonsökkenés bekövetkezése közötti okozati összefüggés fennállását) a felperesnek kellett bizonyítania.

Annak következtében pedig, hogy a felperes a vagyonsökkenés mértékét a **GAZDÁLKODÓ SZERVEZET NEVE** birtokában maradt eszközök értékvesztésében jelölte meg, ahhoz, hogy a bíróság a keresetét alaposnak fogadja el, a felperesnek - egyebek mellett - azt kellett volna bizonyítania, hogy a megjelölt eszközök értékvesztése miatt következett be, hogy az alperesek a társaság 2009. évi mérlegét a Számvtv-ben előírt határidőn túl, csak 2011. februárjában helyezték letétbe, illetőleg amiatt, hogy az I.r. alperes a Cstv. 31.§-ában előírt kötelezettségét csak 2012. májusában teljesítette. (Tehát a vagyonsértés a fenti kötelezettségek határidőben történő teljesítése esetén nem következett volna be.)

A felperes a fenti konjunktív feltételek közül kizárólag a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének időpontját bizonyította, a vagyonsökkenés mértékét, továbbá

az alperesek magatartása és az állított vagyoncsökkenés bekövetkezése közötti okozati összefüggés fennállását azonban nem.

Helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az utóbbi feltétel (okozati összefüggés) hiánya már önmagában akadályát képezte annak, hogy a bíróság a felperes keresetét megalapozottnak fogadja el, ezáltal pedig szükségtelenné tette a felelősség megállapításához szükséges további - konjunktív - feltételek fennállásának vizsgálatát.

A 2009. évi beszámoló késedelmes letétbe helyezésén, valamint a Cstv. 31.§-ának (1) bekezdésében előírt kötelezettségek késedelmes teljesítésén kívül a felperes egyéb, az alperesek felelősségét megalapozó ügyvezetői magatartást (mulasztást) nem jelölt meg. Ezért az alperesek felelősségét megalapozó egyéb körülmények esetleges fennállását az elsőfokú bíróság sem vizsgálhatta.

Mindezekre tekintettel az ítélet tábla az elsőfokú bíróság érdemben helyes ítéletét a Pp. 253.§-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperes fellebbezése eredménytelen maradt. Ezért a Pp. 78.§-ának (1) bekezdése alapján a felperes a lerótt fellebbezési eljárási illetékből és a jogi képviselője ügyvédi munkadíjából származó saját másodfokú perköltségét maga köteles viselni. Köteles továbbá megtéríteni az alpereseknek a jogi képviselőjük ügyvédi munkadíjából származó másodfokú perköltségét is, amelynek összegét az ítélet tábla a Pp. 79.§-ának (1) bekezdése alapján hivatalból határozta meg „A bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről” szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§-ának (3), (5) és (6) bekezdéseiben és 4/A.§-ában foglaltak alapján, figyelembe véve azt is, hogy a másodfokú eljárásban tárgyalás tartására nem került sor.

Debrecen, 2013. november 29.

Dr. Drexlerné dr. Karcub Edit sk. a tanács elnöke, Dr. Szűcs Lajos sk. előadó bíró,
Szilágyiné Dr. Karsai Andrea sk. bíró

A kiadmány hitelül:

-kiadó-